

Scenariusz lekcji dla klasy IV

(jedna godzina lekcyjna)

Temat: Każdy człowiek jest inny – opisujemy postacie

1. Cele operacyjne:

a) **Wiedza**

Uczeń:

[1W] zna wyznaczniki gatunkowe opisu postaci,

[2W] przypomina, czym są wyrazy bliskoznaczne.

b) **Umiejętności**

CZYTANIE:

Uczeń czyta:

[1U] wzór opisu postaci oraz podkreśla wszystkie przymiotniki.

MÓWIENIE:

Uczeń:

[2U] dzieli przymiotniki na cztery kategorie, opisujące twarz, sylwetkę, włosy, ubiór,

[3U] odgaduje, kogo dotyczy opis,

[4U] uzupełnia porównania dotyczące wyglądu,

PISANIE:

Uczeń:

[5U] układa opis zaginionego kolegi, aby ułatwić policji jego odnalezienie,

[6U] dopisuje odpowiednie przymiotniki.

2. Strategie:

- operacyjna;

- emocjonalna.

3. Metody:

- analizy i twórczego wykorzystania wzoru;
  - ćwiczeń praktycznych;
  - rozmowa wstępna.
4. Typ lekcji:
- wprowadzająca nowy materiał.
5. Formy organizacji pracy:
- jednostkowa;
  - zbiorowa.
6. Środki dydaktyczne:
- wzorcowy tekst opisu postaci,
  - tablica interaktywna;
  - aplikacji internetowa LearningApps.org.
7. Bibliografia:
- Dyduch A., *Jak kształcić sprawność językową?*, „Język Polski w Szkole dla Klas IV-VIII” cz. 1.- 1981/82, z.III; cz. 2.- 1982/83, z.III; cz. 3.- 1983/84, z.II; cz. 4. 1984/85,z.IV.
  - *Słowa na start!* Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego dla klasy czwartej szkoły podstawowej, red. M. Derulkiewicz, Warszawa 2007.
  - Nagajowa M., *ABC metodyki języka polskiego*, Warszawa 1991.
  - Nocoń J., *Gatunki wypowiedzi na lekcjach języka polskiego*, „Zeszyty szkolne” 2006(1).
  - Kuziak M, Rzepczyński S., *Jak pisać?*, Warszawa – Bielsko- Biała 2008.
8. Tok lekcji:

POBUDZENIE INWENCJI TWÓRCZEJ

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
<p>Opiszę teraz jedną osobę z klasy, Waszym zadaniem będzie odgadnąć, kogo dotyczy opis.</p> <p>Osoba, o której myślę, ma okrągłą, rumianą twarz. Jest to osoba o ciemnych oczach, długich rzęsach i jasnej cerze. Ma długie, ciemnobrązowe włosy, które najczęściej są związane w kucyk. Na czoło opada grzywka. Usta są raczej wąskie.</p> <p>Na dzisiejszej lekcji dowiedcie się, z jakich elementów powinien składać się opis postaci oraz sami napiszecie opis zaginionej osoby.</p>	<p>- odgaduje imię opisywanej osoby .</p>	[3U]

ANALIZA TEKSTU

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
<p>1. Na tablicy interaktywnej wyświetlony został wzór opisu postaci, przeczytaj go.</p> <p>2. Czego dowiedziałeś się z tego tekstu?</p> <p>3. Podziel tekst na 3 części, dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacji osoby, - opisu osoby, - oceny postaci. <p>3. Podkreśl w tekście wszystkie przymiotniki.</p> <p>4. Podziel przymiotniki na cztery kategorie dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - twarzy, - włosów, - sylwetki, - ubioru. 	<p>- Tekst opisuje siedmioletnią Sarę.</p> <p>- siedmioletnia, smukła, wiotka, wysoka, wyrazista, blada, gęste, kruczoczarne, krótkie, ogromne, szarozielone, długie, czarne, brzydka, oryginalny</p> <p>- wyrazista, blada, - gęste, kruczoczarne, - smukła, wiotka,</p>	<p>(ćwiczenie na tablicy interaktywnej)</p> <p>[1U]</p> <p>(ćwiczenie na tablicy interaktywnej)</p> <p>[2U]</p> <p>(ćw. na tablicy interaktywnej w aplikacji LearningApps.org)</p>

<p>5. Podkreśl w tekście porównanie.</p> <p>6. Jaki sposób opisywania dominuje w tekście:</p> <p>a) od stóp do głów, b) od cechy najbardziej wyróżniającej się do cech mniej wyróżniających się, c) zaczynając od ogólnej prezentacji, przechodząc do szczegółów.</p>	<p>- błada jak ściana</p> <p>- c)</p>	<p>(ćwiczenie na tablicy interaktywnej)</p>
---	---------------------------------------	---

WNIOSKI

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
<p>1. Dokończ zdania:</p> <p>Opis postaci składa się z trzech części:</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>Opis postaci powinien zawierać informacje na temat:</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>Opisując postać, trzeba wybrać jeden sposób prezentacji:</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p> <p>- .....</p>	<p>- prezentacja postaci</p> <p>- właściwy opis</p> <p>- ocena postaci</p> <p>- twarzy,</p> <p>- sylwetki,</p> <p>- włosów,</p> <p>- ubioru,</p> <p>- innych cech szczególnych.</p> <p>- od stóp do głów,</p> <p>- od cechy najbardziej wyróżniającej się do cech mniej wyróżniających się,</p> <p>- zaczynając od ogólnej prezentacji, przechodząc do szczegółów.</p>	<p>Notatka ucznia</p> <p>[1W]</p>

ĆWICZENIA

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
Propozycje poleceń zawiera karta ćwiczeń. Zadania wykonywane są na tablicy interaktywnej.		[2W], [4U] [6U]

REDAKCJA

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
Jesteś na koloniach, zaginął Twój przyjaciel, opisz jego wygląd, cechy charakterystyczne, aby ułatwić policji jego odnalezienie.	- redaguje opis.	[5U]

KOREKTA

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
Przeczytaj swój opis postaci. Zapiszę na tablicy popełnione błędy. Spróbujmy razem znaleźć poprawne rozwiązania. (Nauczyciel sygnalizuje, z czym uczniowie mają największe problemy.)	- dostrzega i poprawia ewentualne błędy.	

ZADANIE DOMOWE:

Co widzisz patrząc w lustro? Opisz swój wygląd.

KARTA ĆWICZEŃ

(Ćwiczenia wyświetlane na tablicy interaktywnej)

1. Do podanych rzeczowników dobierz wybrane z ramki przymiotniki:

twarz-

oczy-

uśmiech-

postawa-

piwne, pyzaty, puciołowaty, opalony, piegowaty, pociągła, mizerny, muskularny, dziewczęcy, dobroduszny, ironiczny, łagodny

*(ćwiczenie na tablicy interaktywnej w aplikacji LearningApps.org – grupowanie)

2. Dobierz odpowiednie wyrazy bliskoznaczne:

krępy-

piękny

mały-

niski

ładny-

pąsowy

rumiany-

gustowny

elegancki-

umięśniony

*(ćwiczenie na tablicy interaktywnej w aplikacji LearningApps.org – pasujące pary)

3. Uzupełnij tekst przymiotnikami.

Basia to dziewczynka o ..... włosach, które najczęściej są zaplecione w warkoczyki. Ma ..... twarz. Na ..... nosie można dostrzec kilka piegów. Usta dziewczynki są raczej ....., a na policzkach często pojawiają się ..... rumieńce.

*(ćwiczenie na tablicy interaktywnej w aplikacji LearningApps.org – zadanie z lukami)

4. Uzupełnij podane porównania:

Policzki czerwone jak.....

Ma szyję jak.....

Ma uszy jak.....

Cera jasna jak.....

Błady jak.....

*(ćwiczenie na tablicy interaktywnej)

5. Przyjrzyj się fotografiom różnych postaci, dobierz odpowiednie wyrazy opisujące oczy, włosy, usta oraz twarz.

*(ćwiczenie na tablicy interaktywnej)

Załącznik 1

Wzorcowy tekst:

Bohaterką „Małej księżniczki” jest siedmioletnia Sara Crewe.

To smukła i wiotka, wysoka jak na swój wiek panienka. Jej wyrazistą twarzyczkę okalają gęste, kruczoczarne, krótkie, lekko podwinięte na końcach włosy. Niektórzy sądzą, że jest blada jak ściana. Sara spogląda na świat ogromnymi, szarozielonymi oczyma o długich, czarnych rzęsach. Choć jej samej nie podoba się ich kolor, wiele osób uważa je za piękne.

Dziewczynka sądzi, że jest brzydka. Nie wie, że ma swoisty, oryginalny urok.